WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Sosnowiec ul. Kilińskiego 25

Doradcy zawodowi:
Apolonia Filipek
Dorota Zalas

Spis treści

1. Obowiązujące akty prawne dotyczące udzielania uczniom pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia.
2. Założenia WSDZ.
3. Cele WSDZ.
4. Zadania doradcy zawodowego.
5. Realizatorzy.
6. Adresaci.
7. Standard wyposażenia pracowni szkolnego doradcy zawodowego
8. Plan pracy na rok szkolny 2013/14.

OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE UDZIELANIA UCZNIOM POMOCY W WYBORZE ZAWODU I KIERUNKU KSZTAŁCENIA.

1. ***Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r.*** *tekst jednolity (Dz. U. 2004 r. Nr 256 poz. 2572, z późniejszymi zmianami)*
2. ***Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r.*** *w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. (Dz. U. 2013 r. poz. 532)*
3. ***Rozporządzenie MEN z dnia 13 lutego 2013 r.*** *w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych. (Dz. U. 2013 r. poz. 199)*
4. ***Rozporządzenie MEN z dnia 12 marca 2009 r.*** *w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli. (Dz. U. 2009 r. Nr 50 poz. 400)*
5. ***Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r.*** *w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. nr 61 poz. 624 z późniejszymi zmianami).*

ZAŁOŻENIA WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego to ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów/słuchaczy do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. W swych założeniach WSDZ jest częścią planu wychowawczego szkoły. W procesie wyboru ścieżki kształcenia ucznia/słuchacza wspomagają nauczyciele i jego rodzice. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego jest dokumentem, w którym zakłada się i wykazuje korelację międzyprzedmiotową z zagadnieniami doradztwa zawodowego.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego Centrum Kształcenia Zawodowego:

- zawiera ogół działań podejmowanych przez szkołę lub placówkę w celu przygotowania uczniów i słuchaczy do wykonywania zawodu i kierunku dalszego kształcenia obejmuje zaangażowanie wszystkich nauczycieli w realizowanie zadań Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego,
- wskazuje współudział uczniów, słuchaczy, rodziców, nauczycieli w przygotowaniu uczniów do wejścia na obecny rynek pracy zgodnie z potrzebami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców.

CEL OGÓLNY

Przygotowanie uczniów/słuchaczy do podejmowania samodzielnych, trafnych decyzji edukacyjnych i zawodowych oraz planowania własnego rozwoju.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Uczeń/słuchacz ma świadomość, iż właściwie dokonany wybór zawodu ma wpływ na zadowolenie i satysfakcję w życiu.
- Uczeń/słuchacz planuje swoją ścieżkę kariery bazując na samopoznaniu.
- Uczeń/słuchacz zdobywa wiedzę o zawodach i rynku pracy.
- Uczeń/słuchacz posiada umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji przy wyborze szkoły i w trakcie poszukiwania pracy.

CELE DZIAŁANIA DORADCY ZAWODOWEGO W CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO

- Przygotowanie uczniów i słuchaczy do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej.
- Przygotowanie uczniów i słuchaczy do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak:
    - bezrobocie,
    - problemy zdrowotne,
    - adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej.
- Przygotowanie uczniów i słuchaczy do roli pracownika.
- Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania uczniów i słuchaczy w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- Pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach lekcji przedmiotowych.
- Wspieranie działań w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy uczniów i słuchaczy.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi system doradztwa:
    - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sosnowcu.
    - Doradca Zawodowy z Powiatowego Urzędu Pracy.
    - Ochotnicze Hufce Pracy na terenie województwa
    - Mobilne Centrum Informacji Zawodowej
    - Zakłady doskonalenia zawodowego,
    - Izby rzemieślnicze.

ZADANIA DORADCY ZAWODOWEGO W CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO

- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu i kierunku kształcenia.
- Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, słuchaczom, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym, europejskim i światowym na temat:

  - rynku pracy,
  - trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
  - możliwości wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy,
  - instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym i zawodowym,
  - alternatywnych możliwości kształcenia dla uczniów i słuchaczy z problemami emocjonalnymi i niedostosowaniem społecznym,
  - programów edukacyjnych Unii Europejskiej,
  - porównywalności dyplomów i certyfikatów zawodowych.
- Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i słuchaczom oraz ich rodzicom.
- Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów i słuchaczy do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.
- Kierowanie, w sprawach trudnych, do specjalistów: w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, urzędach pracy, lekarzy itp.
- Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego.
- Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami i słuchaczami.
- Współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie:
  - tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa, zgodnie ze statutem Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego,
  - realizacji zadań z zakresu przygotowania uczniów i słuchaczy do wyboru drogi zawodowej, zawartych w programie wychowawczym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego.
- Systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji.
- Wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa: kuratoria oświaty, centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, wojewódzkie komendy OHP, zakłady doskonalenia zawodowego, izby rzemieślnicze i małej przedsiębiorczości, organizacje zrzeszające pracodawców itp.

REALIZATORZY

- Dyrektor szkoły,
- Szkolny doradca zawodowy,
- Nauczyciele,
- Pedagog,
- Psycholog,

- Pielęgniarka szkolna,
- Bibliotekarz.

ADRESACI

- Uczniowie/słuchacze,
- Rodzice,
- Nauczyciele.

STANDARD WYPOSAŻENIA PRACOWNI SZKOLNEGO DORADCY ZAWODOWEGO

- meble i sprzęt biurowy,
- sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (tablice informacyjne, regały na książki, stojaki na ulotki itp.),
- sprzęt do ekspozycji materiałów multimedialnych (komputer z dostępem do internetu, rzutnik multimedialny , ekran, itp.),
- sprzęt do powielania informacji (drukarka, kopiarka),
- zbiory informacji drukowanych (informatory, ulotki, czasopisma specjalistyczne, wycinki z prasy codziennej itp.),
- zbiory informacji multimedialnych (filmy, płyty CD, programy komputerowe itp.),
- materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli: testy,ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć itp.,
- biblioteczka specjalistyczna (opracowania teoretyczne, materiały metodyczne, poradniki, opisy zawodów itp.)

PLAN PRACY NA ROK SZKOLNY 2013/14

1. Doradca zawodowy w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego prowadzi usługi indywidualnego doradztwa zawodowego

- pomoc uczniowi i słuchaczowi w określaniu zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji zawodowych, mocnych, słabych stron, umiejętności,
- pomoc uczniowi i słuchaczowi w dokonywaniu jak najlepszych wyborów dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej z uwzględnieniem informacji o cechach osobowościowych pożądanych do pracy w konkretnym zawodzie oraz przeciwwskazań do konkretnego zawodu,
- wsparcie ucznia i słuchacza w dokonywaniu wyborów i podejmowaniu decyzji dostarczając wyczerpujących informacji na temat zawodów poszukiwanych na rynku pracy oraz zawodów zagrożonych bezrobociem,
- dostarczenie informacji o ewentualnej możliwości przekwalifikowania się,
- wsparcie dla ucznia i słuchacza w procesie „komponowania" kwalifikacji zawodowych,

- wsparcie procesu przejścia ucznia i słuchacza z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego na rynek pracy i przygotowanie ucznia i słuchacza do odnalezienia się na rynku pracy,
- wsparcie w decyzjach edukacyjno-zawodowych uczniów i słuchaczy ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
  - praca z uczniem i słuchaczem zdolnym (działania pozwalające na rozwijanie uzdolnień i talentów ucznia, jego zainteresowań, motywacji do pracy),
  - praca z uczniem i słuchaczem niepełnosprawnym (działania uwzględniające indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia i słuchacza, szukanie rozwiązań alternatywnych).

2. Doradca zawodowy w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego prowadzi usługi grupowego doradztwa zawodowego

- określenie umiejętności i cech osobowościowych wymaganych na różnych stanowiskach pracy,
- kwalifikacje niezbędne do wykonywania różnych zawodów,
- komponowanie kwalifikacji,
- tendencje na lokalnym i globalnym rynku pracy,
- wskazanie instytucji pomocnych przy zakładaniu własnej firmy,
- informacje o możliwościach kształcenia i przekwalifikowania zawodowego,
- sporządzanie dokumentów aplikacyjnych potrzebnych przy poszukiwaniu pracy, staży,
- przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej i jej przebieg,
- metody szukania pracy,
- motywowanie do aktywności na rynku pracy(staże, wolontariat, praca zawodowa),
- doskonalenie umiejętności w zakresie planowania kariery edukacyjno-zawodowej, planowanie ścieżki kariery,
- praca za granicą,
- analiza rynku pracy,
- kompetencje kluczowe oczekiwane przez pracodawców,
- rozwijanie kompetencji osobistych i umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- rozwijanie kompetencji kluczowych dających odpowiednie przygotowanie do dorosłego życia i stanowiące podstawę do dalszej nauki oraz pracy zawodowej,
- egzaminy potwierdzające kwalifikacje zawodowe.

<u>Tematyka zajęć grupowych dla uczniów/słuchaczy:</u>

- zasadniczej szkoły zawodowej – załącznik nr 1
- liceum ogólnokształcącego –załącznik nr 2
- technikum – załącznik nr 3

3. **Doradca zawodowy w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego prowadzi usługi z zakresu informacji edukacyjno-zawodowej, doradca gromadzi i udostępnia:**

- zasoby informacji zawodowej (ulotki, przewodniki po zawodach, teczki informacji o zawodach, informatory o szkołach wyższych, klasyfikacja zawodów , opisy stanowisk pracy, katalogi opisujące poszczególne branże zawodowe, prezentacje pracodawców, broszury, poradniki, czasopisma, publikacje),
- zbiory informacji multimedialnych (filmy, programy komputerowe)

4. **Współpraca zewnętrzna doradcy zawodowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (partnerstwo lokalne na rzecz doradztwa zawodowego)**

Doradca zawodowy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego: nawiązuje kontakty np. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Urząd Pracy, Biuro Karier, Młodzieżowe Biuro Pracy, Mobilne Centrum Informacji Zawodowej, Cech Rzemiosł Różnych,, uczelnie wyższe, Ochotniczy Hufiec Pracy, itp.).

5. **Doradca zawodowy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nawiązuje i podtrzymuje współpracę z pracodawcami lokalnego rynku pracy, doradca:**

- organizuje wycieczki/wyjścia zawodoznawcze do zakładów pracy,
- organizuje spotkania z pracodawcami, ludźmi sukcesu, przedstawicielami biznesu regionalnego.

6. **Doradca zawodowy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego podejmuje działania promocyjne placówki poprzez:**

- współpracę z gimnazjami.
- organizację wizyt uczniów gimnazjum np. zajęcia zawodoznawcze w placówce,
- spotkania z rodzicami gimnazjalistów,
- dni otwarte,
- targi edukacyjne.

7. **Doradca zawodowy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego podejmuje współpracę z rodzicami poprzez:**

- organizację szkoleń dla rodziców (np. jak pomóc dziecku odnaleźć się na rynku pracy, motywowanie dziecka, pierwsza praca mojego dziecka itp.)
- udzielanie wsparcia , porad dotyczących planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej dziecka.

8. **Doradca zawodowy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego podejmuje współpracę z nauczycielami poprzez:**

- współpracę z wychowawcami podczas rozpoznawania predyspozycji zawodowych ucznia,

- współpracę z radą pedagogiczną w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.

9. Doradca zawodowy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego prowadzi dokumentację:

- dziennik doradcy zawodowego,
- dokumentacja z zajęć indywidualnych,
- z rozmowy doradczej (karta usług doradczych, indywidualny plan kariery edukacyjnej i zawodowej),
- port folio ucznia i słuchacza wraz z wynikami testów, kwestionariuszy, ankiet, wytwory pracy ucznia i słuchacza,
- dokumentacja zajęć grupowych (wpis w dzienniku doradcy zawodowego, wpis w dzienniku lekcyjnym).

10. Dorada zawodowy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego podnosi swoje kwalifikacje i kompetencje:

- udział w kursach, szkoleniach, konferencjach, seminariach naukowych, samokształcenie, zgłębianie fachowej literatury.